

Mál nr. 75/2021**M og
X vegna réttar til bóta
vegna óþekkts ökutækis skv. umferðarlögum nr. 50/1987.****Ágreiningur um sönnun tjónsatviks 29. mars 2017 og gildissvið umferðarlaga.****Gögn.**

1. Málskot móttakið 24. febrúar 2021, ásamt fylgigögnum.
2. Tölvupóstur X til nefndarinnar, dags. 11. mars 2021.
3. Athugasemdir lögmanns M með tölvupósti dags. 12. mars 2021.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi hlotið líkamstjón þegar hann slasaðist að hans sögn vegna óþekkrar bifreiðar. Í tjónstilkynningu til Sjúkratrygginga Íslands lýsa M og vinnuveitandi hans atvikinu þannig: „Á leið til vinnu, var að fara að ganga yfir götu frá starfsmannXlastæði, þá kom bíll á mikilli ferð og hætti [M] þá við að fara yfir götuna og missteig sig á vinstri fæti.“ M leitaði strax á bráðamóttöku Heilbrigðisstofnunar Suðurnesja og þar kemur fram að M hafi hlotið tognun á ökkla.

M telur að X eigi að greiða bætur vegna líkamstjóns hans og vísar til 1. mgr. 94. gr. a. þágildandi umferðarlaga nr. 50/1987 og 20. gr. þágildandi reglugerðar um lögmæltar ökutækjatrýggingar nr. 424/2008. M telur einnig að ákvæði laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004 eigi við um málsmeðferð hjá X, það sé félag í skilningi laganna og starfi einnig sem fulltrúi váttryggingafélaga hér á landi. Einnig bendir M á að X hafi vísað honum á að leggja afgreiðslu málsins fyrir úrskurðarnefnd í váttryggingamálum. M telur að X hafi ekki uppfyllt kröfur 2. mgr. 51. gr. laga um váttryggingarsamninga þegar bótakröfu hans var hafnað. M telur að X hafi ekki greint frá fresti til að bera málið undir úrskurðarnefnd eða dómstóla eða hvaða lögfylgjur það hafi og það hafi brotið gegn réttindum M. M byggir á því að frestur hans til athafna sé ekki liðinn þar sem X hafi ekki tilkynnt afstöðu sína með réttmætum hætti. Einnig telur M að afstaða X til bótaskyldu sé efnislega röng. M vísar til þess að ekki séu gerðar strangar sönnunarkröfur í samskonar málum og vísar um það til dóms Hæstaréttar í máli nr. 228/2013 og máli nr. 165/2016 og 10/2015. M vísar til þess að hann hafi leitað strax til læknis, tilkynnt vinnuveitanda um atvikið strax og það hafi verið tilkynnt fljótt til bæði Sjúkratrygginga Íslands og Vinnueftirlitsins. Einnig vísar M til þess að hann hafi þremur vikum eftir atvikið leitað aftur til læknis. Einnig telur M að ekki sé unnt að líta svo á að í umferðarlögum eða reglugerð sé gert ráð fyrir því að bótaskylda byggist á því að bein ákoma óþekkts ökutækis hafi leitt til líkamstjóns.

X hefur hafnað bótaskyldu vegna líkamstjóns M og telur að ekki sé sannað að líkamstjónið sé rakið til notkunar óþekkts ökutækis og þannig hafi ekki skapast bótakrafa á hendur X skv. reglum þar um. Til viðbótar telur X að lög um váttryggingarsamninga eigi ekki við þar sem X sé tjónsuppgjörsmiðstöð en ekki váttryggingafélag. Einnig vísar X til þess að „gerð hefur verið sú afdráttarlausa krafa að tjóni sé valdið með beinni ákomu ökutækis til að ábyrgð X myndist.“ X telur ekki sýnt að M hafi orðið fyrir ökutæki með þeim hætti og því sé ekki fyrir hendi bótaskylda.

Álit.

Í fyrsta lagi verða tekin af öll tvímæli um það að mögulegur bótaréttur M vegna líkamstjóns byggir á 2. mgr. 20. gr. þágildandi reglugerðar um lögmæltar ökutækjatrýggingar nr. 424/2008, en reglugerðarheimild um skyldu váttryggingafélaga til að taka þátt í gagnkvæmu ábyrgðarkerfi vegna tjóna af völdum óváttryggðra og óþekkra ökutækja var í 94. gr. þágildandi umferðarlaga nr. 50/1987 og í 94. gr. a þeirra laga var kveðið á um að tjónsuppgjörsmiðstöð sem ráðherra viðurkennir greiði slíkar bætur m.a. til þeirra sem búsettir eru hér á landi. Ekki er um það deilt í málinu að X sinnti hlutverki tjónsuppgjörsmiðstöðvar í ljósi þess ákvæðis og ábyrgðaraðila skv 2. mgr. 20. gr. reglugerðar um lögmæltar ökutækjatrýggingar hinn 29. mars 2017. Krafa M um greiðslu bóta byggir því með beinum hætti á ákvæði reglugerðar um lögmæltar ökutækjatrýggingar og þágildandi umferðarlögum, en ekki á sérstökum váttryggingarsamningi. Ekki er því nauðsynlegt að fjalla frekar um lög um váttryggingarsamninga nr. 30/2004 eða möguleg réttaráhrif 2. mgr. 51. gr. laganna, enda verður ekki séð að X hafi borið fyrir sig nokkurn tímafrest skv. því ákvæði.

Í öðru lagi snýst efnislegur ágreiningur málsins um það hvort sannað sé að skilyrði til greiðslu bóta séu fyrir hendi. Í áður nefndri 2. mgr. 20. gr. reglugerðar um lögmæltar ökutækjatrýggingar kemur fram að X skuli sem ábyrgðaraðili greiða tjónþola bætur fyrir líkamsáverka vegna slyss á Íslandi ef ætla má að tjónið hafi hlotist af notkun óþekkts vélknúins ökutækis. Í ákvæðinu er hvergi fjallað um snertingu ökutækis og þess sem verður fyrir líkamstjóni heldur verður að líta til þess hvort líkamstjónið hafi „...hlotist af notkun óþekkts

vélknúins ökutækis..“ Það orðalag verður ekki túlkað það þröngt að snerting þurfi að hafa átt sér stað og verður þar litið til dómaframkvæmdar vegna túlkunar á notkunarhugtaki 88. gr. þágildandi umferðarlaga nr. 50/1987.

Hvað varðar sönnunarkröfur skv. þessu ákvæði reglugerðarinnar er um þær m.a. fjallað í dómi Hæstaréttar í máli nr. 228/2013. Þegar litið er til þess að M tilkynnti strax um atvikið til vinnuveitanda síns og leitaði strax til læknis vegna óþæginda því tengdu og þess að þau óþægindi voru enn til staðar nokkrum vikum síðar, verður skilyrðið um að „ætla megi“ að líkamstjón M hafi hlotist af notkun óþekktis ökutækis. Á M því rétt á bótum fyrir líkamstjón sitt hjá X, skv. 2. mgr. 20. gr. reglugerðar um lögmæltar ökutækjatrýggingar nr. 424/2008.

Niðurstaða.

M á rétt til bóta hjá X.

Reykjavík, 8. apríl 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.